

1464

DTO Mart 2005 Ayı Basın Bülteni

Sirküler No: 181 / 2005

Sayın Üyelerimiz,

DTO AB Bülteni

Mart 2005

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE REFORM SÜRECİNİ YAVAŞLATMAMALI

Ankara ile müzakereler, planlandığı şekilde 3 Ekim 2005 tarihinde başlayacak ancak, bu tarihin kesinleşmesinin reform sürecini zayıflattığı yönünde görüşler hakim. Bu çerçevede Genişlemeden Sorumlu Komiser Olli Rehn, 7 Mart 2005 tarihindeki Türkiye ziyareti sırasında “Türkiye’nin yasal, siyasi ve ekonomik reformlarındaki hızını sürdürmesi son derece önemlidir” diye belirtti. Olli Rehn “insan hakları konusunda ‘çok önemli’ reformlar gerçekleştirildiğini, fakat özellikle Kıbrıs konusunda birçok şeyin daha yapılması gerektiğini” düşünüyor.

Olli Rehn ile görüşmelerde, Türkiye Dış İşleri Bakanı Abdullah Gül de reform programını devam ettirecekleri yönünde taahhütlerini yineleyerek, Kıbrıs ile ilişkiler konusunda; Kıbrıs da dahil olmak üzere, yeni on AB Üye Ülkesi ile gümrük birliğini genişleten protokolü imzalama niyetlerini yineledi.

AB; imzanın, katılım sürecine ilişkin bir belgenin de hazırlanacağı tarih olan Haziran ya da Temmuz 2005 tarihinde gerçekleşeceğini ümit etmekte. Gül, Ankara’nın “zamanı geldiğinde” protokolü imzalama niyetini yinelerken, bu durumun Kıbrıs Cumhuriyeti’nin fiili olarak tanınması şeklinde algılanmaması gerektiğinin de özellikle altını çizdi.

AB GÜNCEL POLİTİKALAR

FRANSA: AB ANAYASASI İÇİN REFERANDUM 29 MAYIS OLARAK KARARLAŞTIRILDI

Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac, AB Anayasası’na ilişkin referandumun Mayıs 2005’in son pazarında gerçekleştirileceğine karar verdi.

21 Mart tarihinde Ipsos tarafından yürütülen ve Le Figaro gazetesinde yayımlanan kamuoyu anketi ise Fransız seçmenlerin %52'sinin AB Anayasası için karşı oy kullanacaklarını ortaya koyuyor. 4-5 Mart tarihleri arasında yine Ipsos tarafından yapılan ve Le Figaro'da yayımlanan bir önceki anket ise Türkiye'nin AB'ye katılımı ile Anayasa Referandumu arasında halkın kurduğu bağı ortaya koyuyor. Ankete göre, Türkiye'nin AB'ye katılım ihtimali, potansiyel "karşı" seçmenlerin referandumda Anayasa Antlaşması'nı reddetmelerindeki en büyük neden olarak gösterilmekte. Fransız referandumunda, AB Anayasasına "hayır" oyu kullanacakların yarısından fazlası Türkiye'nin AB'ye katılımını onaylamadıklarını göstermek adına karşı çıkıyor.

GENİŞLEME

ÜYE DEVLETLER'E HIRVATİSTAN HAKKINDA TAVSİYE VERECEK ÖZEL BİR AVRUPA BİRİMİ KURULUYOR

22-23 Mart tarihlerinde gerçekleştirilen AB Bahar Zirvesi'nde, AB Ortak Savunma ve Dış Politika Yüksek Temsilcisi Javier Solana ile şu andaki ve gelecekteki Dönem Başkanlıkları olacak ülkelerin (Lüksemburg, İngiltere ve Avusturya) memurlarından ve Komisyon yetkililerinden oluşan özel bir izleme grubunun oluşturulmasına karar verildi. Bu grubun amacı Hırvatistan'ın Birleşmiş Milletler (BM) Savaş Suçları Mahkemesi ile işbirliğindeki gelişimi gözlemlemek olarak belirlenirken, söz konusu grubun Mayıs ayında hazırlayacağı rapor doğrultusunda, AB; Haziran Zirvesi öncesinde Hırvatistan ile üyelik müzakerelerini başlatıp başlatmayacağı kararını verecek.

ROMANYA: SOMUT EYLEMLERE İHTİYAÇ VAR

Bükreş'teki bir basın toplantısında, Avrupa Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Komiseri Olli Rehn, Romanya için "önceliklerin en önceliklisi" olarak Katılım Antlaşması'nda yer alan zorunlulukların yerine getirilmesi ve "sözlerin eyleme dönüştürülmesi" olduğunu belirtti.

Romanya için Adalet ve İçişleri başlığı altında yedi ve Rekabet ve Devlet Yardımları başlığı altında dört ana nokta belirlenmiş durumda. Rehn, 1 Ocak 2007 olarak belirlenen AB tam üyelik tarihinin gerçekleşmesi için, söz konusu noktaların gecikme olmaksızın halledilmesi gerektiğini söyledi. Bu noktalar hukukun üstünlüğü, adalet sisteminin reformu, yürütmenin geliştirilmesi ve yolsuzluğa karşı mücadele gibi alanları kapsıyor.

REKABET VE DEVLET YARDIMLARI

DEVLET YARDIMLARI POLİTİKASINA YÖNELİK ÜÇ AŞAMALI REFORM SÜRECİ

Devlet Yardımlarından sorumlu Komisyon Üyesi Neelie Kroes önümüzdeki aylarda Komisyon üyelerine AB devlet yardımları politikaları ile ilgili aksiyon planını açıklayacak. İlgili aksiyon planına göre reform süreci, 2005-2006 (Lizbon hedeflerine yönelik yenileme); 2007-2008 (Diğer yararlı alanlara yönelik yenileme) ve 2009 (Kaydedilen gelişmenin değerlendirilmesi) yılları temel alınmak üzere üç aşamalı gerçekleşecek. Aksiyon planı ile ilgili diğer detaylar şöyle:

VERGİ POLİTİKALARI

YUNANİSTAN: ŞİRKET SERMAYESİNE İLİŞKİN VERGİLER

Avrupa Komisyonu, Yunanistan'ı, sermayenin artırılmasına ilişkin vergi yasası uygulamalarının ilgili AB mevzuatı ile uygunluk sağlamamasından dolayı Adalet Divanı'na sevk etti. Yunanistan, şirket merkezini ya da etkin yönetim mekanını ülke içerisine devreden şirketlere sermaye vergisi uygulamakta, denizcilik ve tarım şirketleri bu vergiden muaf tutulmaktadır.

Komisyon, bu kuralların Üye Ülkeleri, şirket devrinde değil sadece şirket kurulmasında sermaye vergisine tabi tutan sermaye artırımındaki dolaysız vergilere ilişkin 69/335/AET sayılı Yönerge'ye ters düştüğünü düşünüyor ve Yunanistan'ın belirli ekonomik sektörleri bu vergiden muaf tutmasına izin vermiyor.

SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM

AB, DEMOGRAFİK OLARAK DEĞİŞİYOR

17 Mart tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından açıklanan "Demografik Değişimle Karşı Karşıya, Jenerasyonlar Arasında İşbirliği" başlıklı Yeşil Kitap'a göre; AB, önümüzdeki yıllarda tüm toplum üzerinde önemli etkileri olacak bir demografik değişim ile karşı karşıya bulunuyor. Yeşil Kitap'a göre; 2030 yılına kadar, AB; iş gücünün %6.8'ini (20.8 milyon) kaybedecek. 2030 yılında, kabaca iki aktif insan (15-65 yaş arası) bir aktif olmayan (65 yaş üstü) insandan sorumlu olacak. Avrupa, günümüze oranla 18 milyon daha az çocuk ve gence sahip olacak.

Yeşil Kitapta yer alan diğer veriler ise şöyle:

Ortalama Ömür: 2030 yılında, yaşları 55-64 arasında değişen yaşlı iş gücü, 24 milyon daha fazla olacak. AB’de günümüzde yaşları 80 üzeri olan 18.8 milyon insan bulunurken, bu rakam 2030 yılında 34.7 milyona yükselecek.

Doğurganlık Oranı: 2003 yılında 1.48 olan doğurganlık oranı düşmeye devam edecek (Nüfusun yenilenmesi için gereken oran 2.1’dir). Buna göre, 2030 yılında AB’nin nüfusu 468.7 milyon civarında olacak.

İş gücü: Önümüzdeki 25 yıl içinde 65 yaş üstü nüfus %52, oranında artacak ve 15-64 yaş arası nüfus %6,8 oranında azalacak.

Yukarıdaki rakamların yaşam kalitesi, refah, jenerasyonlar arası iletişim gibi sosyal ve ekonomik kriterler açısından da AB genelinde önemli etkileri bulunuyor. Komisyon’un önümüzdeki aylarda bahsi geçen problemlerle ilgili AB’nin nasıl bir strateji geliştirilmesine ilişkin tartışma başlatması bekleniyor. Bu çerçevede 11 Temmuz 2005 tarihinde Brüksel’de ilgili konuların ve Yeşil Kitap’ın tartışılacağı, uzmanların bir araya geleceği bir Avrupa Konferansı düzenlenecek.

“Demografik Değişimle Karşı Karşıya, Jenerasyonlar Arasında İşbirliği” başlıklı Yeşil Kitap’a aşağıdaki internet adresinden ulaşılabilir:

KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ ENSTİTÜSÜ

8 Mart tarihinde, İstihdam, Sosyal Politikalar ve Eşit Fırsatlardan sorumlu Komisyon üyesi Vladimír Špidla kadın-erkek eşitliğine ilişkin yeni bir Avrupa Enstitüsü kurulacağını açıkladı. Bu kurumun, mevcut AB kurumlarını desteklemesi ve kadın-erkek eşitliğine ve ayrımcılığa karşı çalışmalara destek vermesi planlanıyor.

ÇEVRE POLİTİKASI

LİZBON BAŞARISIZLIĞININ NEDENİ ÇEVRE DÜZENLEMELERİ DEĞİL

AB’nin çevre düzenlemelerine ilişkin mevzuatı, hükümet ve sanayi çevrelerinin kimi temsilcileri tarafından AB’nin 2010 yılında kadar en rekabetçi bilgi ekonomisi olmasına ilişkin Lizbon Stratejisi hedefini tutturamamasının bir nedeni olarak görülüyor ve eleştirilere neden oluyor. Bu görüşe karşı çıkan bir bakış açısı ise çevre temsilcilerinden geliyor. Bu çerçevede, EurActiv ile gerçekleştirdiği röportajda Avrupa Çevre Ajansı Direktörü Jacqueline McGlade, Lizbon stratejisinin üç boyutunun dengelenmesi için çevre mevzuatının azaltılması değil, daha etkin bir biçimde uygulanması gerektiğini belirtiyor. McGlade’e göre geçtiğimiz on yıla baktığımızda, çevre düzenlemeleri, kaynakların kullanımında gittikçe artan bir etkinliğe ve yeniliklerin artmasına yardım ediyor.

İklim değişikliği ve 2012 yılından sonra emisyonların azaltılması ile ilgili tartışmalar konusunda, AB'nin dünyanın çevreye en fazla emisyon salınmasına neden olan sanayicilerini hizaya getirme çabalarının "doğru bir adım" olduğunu belirten McGlade, AB'nin Çin ve Hindistan gibi ülkeleri bu alanda eleştirmeden önce "kendi evini düzenlemesi" gerektiğini belirtiyor.

Lizbon ajandasının "tarım, kentsel gelişim veya ulaşım altyapısı" gibi tüm hedeflerinin aynı anda gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceği ise başka bir tartışma konusu.

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ: SU ÇERÇEVE YÖNERGESİ HAKKINDA AYRINTILAR

22 Mart tarihi, 1992 yılında yer alan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı sırasında alınan kararlardan beri uluslararası olarak Dünya Su Günü olarak kutlanıyor. Su ile ilgili gelişmeler çerçevesinde, Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi Genel Müdürlüğü, "İklim Değişikliği ve Avrupa Su Boyutu" konulu yeni bir rapor yayımladı.

Söz konusu rapor varolan su politikaları hakkında bir değerlendirme oluşturup, bu politikaların iklim değişikliğinin gerçek ve beklenen etkilerine uyum sağlayıp sağlayamayacaklarını inceliyor. Uzmanlar, ilgililer ve politika yapıcılar arasında gerçekleştirilen görüş alışverişinin sonucu olarak ortaya çıkan ve 2000 yılında kabul edilen, suların korunmasında önemli bir adım kabul edilen bir başka faaliyet de AB'nin Su Çerçeve Yönergesi (SÇY). Yönerge tüm su çeşitleri (ırmak, göl, yer altı, geçiş, kıyı), suyun üzerindeki tüm etkileri (ev, sanayi ve tarım) kapsıyor ve su kalitesi ve miktarı ile ilgili hedefler belirliyor.

Sürdürülebilir gelişme prensibi üzerine kurulmuş SÇY, aynı zamanda entegre bir Irmak Havza Yönetim Planı (IHYP) oluşturmak amacıyla. Üçüncü olarak ise AB'deki kentsel atık su, nitratlar, yıkanma ve içme suyu hakkındaki yönergeleri ve önceki tüm su politikalarını birleştirip koordine ediyor. Son olarak, tarım, su gücü ve gemicilik gibi başka temel AB politikalarının entegrasyonu için su ortamının korunması gerekiyor. Üye Devletler 2009 yılında yayımlanacak olan ilk IHYP'yi oluşturmaya başladılar.

GEMİ YAKIT KİRLİLİĞİNE DAHA KATI SINIRLAMALAR KONULDU

15 Mart tarihinde, Avrupa Parlamentosu Çevre Komitesi büyük gemilerde kullanılan yakıtların kükürt dioksit emisyonlarına daha katı sınırlamalar getirdi.

İlk aşamada, yönergenin yürürlüğe girmesinden 12 ay sonra, kükürt emisyonunun Baltık, Kuzey Denizi ve Manş Denizi'nde %1.5 oranında azaltılması gerekecek.

BALIKÇILIK

BALIKÇILIK KONTROL AJANSI ÜZERİNE SİYASİ UZLAŞMA

14 Mart tarihinde, AB Üye Devletleri'nin Balıkçılık Bakanları, Avrupa Balıkçılık Ajansı'nın kurulmasını teklif eden önerge üzerinde siyasi anlaşmaya vardı. Söz konusu ajans, İspanya-Vigo'da kurulacak olup, 2006 yılının Nisan ayında göreve başlayacak

Ajansın temel görevi, balıkçılık ürünlerinin ithalat, taşıma ve boşaltma dahil olmak üzere, Üye Devletlerin balıkçılık alanındaki faaliyetlerinin koordine etmek ve teftişlerde bulunmak olarak belirlenmiştir. Ajans aynı zamanda Üye Devletler'e Ortak Balıkçılık Politikası'nın eşit olarak uygulanması konusunda da yardım edecek.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

DAĞITIM:

GEREĞİ:

-Tüm Üyelerimiz(WEB)

BİLGİ:

- Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri

H.E. :

İ.A. :